

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

М.З.Н.

Мала академія наук
України під егідою
ЮНЕСКО

Національний
технічний університет
ДНІПРОВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА
1899

Міністерство освіти і науки України
Національна академія наук України
Національний центр «Мала академія наук України»
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Київський національний університет
будівництва і архітектури
Національний університет «Запорізька політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Національний університет «Львівська політехніка»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ХVІІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКАДЕМІЧНА Й УНІВЕРСИТЕТСЬКА
НАУКА: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

09 – 12 грудня 2025 року
Полтава

2. *Баланс і пропорції.* Простір між елементами має бути гармонійним, що забезпечує комфортне сприйняття та підкреслює логіку розташування.

3. *Контраст і акценти.* Контрастні елементи допомагають привернути увагу до ключових повідомлень та структурувати інформацію. [4]

4. *Ритм і повтори.* Повторення форм, кольорів чи графічних елементів створює цілісність композиції і підвищує впізнаваність.

5. *Просторовий напрямок.* Напрямок погляду глядача має бути спрямований логічно, від загального до конкретного або за іншою структурою, що відповідає меті комунікації.

Методи організації засобів візуальної комунікації:

Модульна сітка. Використання сітки дозволяє точно розташовувати елементи та підтримувати гармонію між частинами композиції.

Зонування простору. Візуальні елементи об'єднуються у зони за змістом або функцією, що допомагає швидко орієнтуватися у інформації.

Інтерактивність та адаптивність. У сучасних медіа-дизайнах важливе врахування зміни розташування елементів залежно від формату та способу сприйняття. [3]

Значення кольору і типографіки. Кольори передають емоції та функціональні сигнали, а шрифти визначають читабельність і стиль повідомлення. Їхня гармонійна інтеграція у просторову організацію підвищує ефективність візуальної комунікації. [3]

Проектування засобів візуальної комунікації у просторі — це поєднання творчого мислення та системного підходу. Дотримання основних принципів композиції, гармонійне використання кольору, типографіки та простору дозволяє створювати зрозумілі, ефективні та естетично привабливі дизайнерські рішення.

Література:

1. Йоганнес Іттен «Мистецтво кольору: суб'єктивне переживання та об'єктивне визнання як шлях до мистецтва» / вид-во: ArtHuss, 2022. 96с.

2. Гевін Емброуз, Ніл Леонард «Книга Основи. Графічний дизайн 02. Дизайнерське дослідження. Пошук успішних креативних рішень»; пер.з англ. Марія Мельник, Вероніка Пугач / вид-во: ArtHuss, 2019. 192с.

3. Наталія Синєпупова «Композиція. Тотальний контроль» / вид-во: ArtHuss, 2019. 240с.

4. Норман Д. Дизайн звичних речей/Дональд А Норман; пер. з англ. Максим Бакалов. – Харків: Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля, 2019р. 320с.

УДК: 72:378.014.5:004

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ АРХІТЕКТУРНОЇ ОСВІТИ

Новосельчук Н.Є.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
NovoselchukNE@gmail.com*

Архітектурна освіта у XXI столітті переживає глибоку трансформацію та змінюється під впливом глобалізації й екологічних імперативів. Виклики сьогодення, пов'язані з глобалізацією професійних стандартів, швидким розвитком нових технологій, цифровізацією, кліматичними змінами та соціальними процесами, суттєво впливають на компетентності й навички сучасних архітекторів. Традиційна модель навчання, побудована навколо лекційних, практичних і студійних занять, поступово перестає відповідати потребам часу. Сучасний архітектор повинен володіти значно ширшим спектром знань та вмінь, адже завдання, які стоять перед професією, стають дедалі складнішими.

У зв'язку з цим архітектурні спеціальності змушені оперативно оновлювати освітні програми, інтегруючи новітні цифрові інструменти, екоорієнтовані підходи та нові формати взаємодії з громадами. Тому питання модернізації архітектурної освіти є надзвичайно актуальним і визначає якість підготовки фахівців, які проєктуватимуть міста, простір і середовище для життя нинішніх та майбутніх поколінь.

Метою цієї статті є аналіз сучасних напрямів розвитку й трансформації архітектурної освіти, зумовлених викликами сьогодення.

Перший ключовий напрям розвитку архітектурної освіти – переосмислення освітніх програм через призму сталого розвитку (SDGs) та кліматичної адаптації. Це включає вивчення матеріалознавства, життєвого циклу будівель, енергоефективності, а також розроблення проєктів адаптації міст до кліматичних змін. У контексті відродження глобального руху Climate Action у 2018 році архітектори з усього світу взяли на себе відповідальність діяти проти зміни клімату та дотримуватися Цілей сталого розвитку ООН як у професійній практиці, так і в освіті [1]. Архітектурні школи активно підтримали цей рух і інтегрували його принципи у свої навчальні програми.

Другим важливим напрямом є цифрова трансформація – BIM, VR/AR/XR, штучний інтелект. Цифрові технології покращують якість візуалізації, роблять навчання практичним та інтерактивним, допомагають уникати помилок на ранніх етапах проєктування та формують ключові цифрові компетенції. Освітні програми дедалі активніше включають BIM-інструменти, технології віртуальної та доповненої реальності, а також ШІ для генерації форм, оптимізації та прийняття проєктних рішень.

Третім вагомим напрямом є міждисциплінарність. Архітектура все частіше взаємодіє з кліматологією, урбаністикою, інженерією, соціологією, економікою та ІТ. Навчальні модулі й студії стають міжфакультетними: з'являються спільні курси, хакатони, co-led projects, що готують студентів до роботи в багатопрофільних командах у реальних умовах проєктування [2].

Четвертий напрям – орієнтація на суспільство та людиноцентричний підхід: community design, дизайн-бїлд, соціальна інклюзія й справедливість. Це повернення архітектурної практики в громади та розроблення «живих» проєктів у співпраці з місцевими організаціями, користувачами та вразливими групами населення [3].

Важливим елементом сучасної архітектурної освіти є впровадження гнучких форматів навчання та розвиток професійних навичок. Це поєднання онлайн- та офлайн-студій, навчання за моделлю мікрокреденшулів, отримання сертифікатів із конкретних інструментів (BIM, енергетичне моделювання, управління проєктами тощо). Значної ваги набувають «soft skills»: комунікація, презентація, фасилітація, робота в команді, управління проєктами.

Таким чином, оновлення архітектурної освіти та створення середовища, що стимулює дослідження, творчість і відповідальність, сприяє підготовці фахівців, здатних до інноваційних рішень і роботи з високими технологіями. Це забезпечує формування спеціалістів із розвиненим екологічним і соціальним мисленням, високою міждисциплінарністю та професійною гнучкістю. Крім того, це підвищує конкурентоспроможність випускників-архітекторів на міжнародному ринку.

Сучасні тенденції свідчать, що архітектурна освіта переходить від традиційних академічних моделей до інтегрованих, цифрових, екологічно свідомих і соціально орієнтованих підходів. Відбувається зміна парадигми: архітектор перестає бути лише творцем форми – він стає аналітиком, стратегом, дослідником і посередником змін у суспільстві. Водночас успішна модернізація освітніх програм потребує системного оновлення змісту навчання, посилення зв'язків із професійними спільнотами й громадами, розвитку цифрових технологій, інвестицій у професійне зростання викладачів та запровадження гнучких форматів навчання.

Отже, архітектурна освіта має всі шанси стати платформою для підготовки нового покоління фахівців, здатних створювати стійкі, інноваційні та гуманні

середовища майбутнього.

Література:

1. Schiano-Phan, R., & Soares Gonçalves, J. C. (2022). *Sustainability in Architectural Education — Editorial. Sustainability*, 14(17), 10640. <https://doi.org/10.3390/su141710640>
2. Selim HS, Mayhoub MS and Abuzaid A (2025) *Reinterpreting the Vitruvian model in contemporary architectural education: integrating empirical insights from five schools of architecture. Front. Educ.* 10:1528083. <https://doi.org/10.3389/educ.2025.1528083>
3. Salama, A. M., & Patil, M. P. (2025). *The Socius in Architectural Pedagogy: Transformative Design Studio Teaching Models. Architecture*, 5(3), 61. <https://doi.org/10.3390/architecture5030061>

УДК 336.71:004.9

ОПТИМІЗАЦІЯ МЕХАНІЗМУ ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ В БІЗНЕСІ

Обиход Г.О.

*Інститут демографії та досліджень якості життя
імені Михайла Птухи НАН України
anna.obikhod82@gmail.com*

Чичуліна К.В.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Chichulinak@ukr.net*

В умовах сьогодення, коли світова економіка перебуває у постійній турбулентності та трансформаціях, бізнеси вимушені вишукувати нові шляхи для збільшення прибутків та утримання конкурентоспроможності на ринку. Одним із таких стратегічних маневрів є раціональна цінова політика, що є ключовим елементом загальної стратегії розвитку підприємства. Цінова політика безпосередньо впливає на широкий спектр показників, таких як обсяг реалізації, рівень рентабельності та конкурентні переваги продукції.

Цінова політика відіграє визначальну роль у забезпеченні успішної діяльності будь-якого підприємства, адже вона визначає прибутковість, конкурентоспроможність та позицію компанії на ринку. В умовах глобалізації та посилення конкуренції, що стали характерною рисою сучасності, компанії зобов'язані постійно здійснювати аналіз та оптимізацію своєї цінової політики, аби утримувати свої позиції на ринку та забезпечувати довгострокову стабільність [1].

Щоб визначена вартість гарантувала конкурентоспроможність виробленої продукції та була привабливою для покупців, необхідно брати до уваги характеристики товарів та процес ціноутворення в конкретній галузі. В умовах мінливого ринку, компанії повинні систематично переглядати та удосконалювати свій ціновий підхід.

Висока конкурентоспроможність продукту свідчить про сенс його виробництва та відкриває двері для успішних продажів. Конкурентоспроможність компаній підкреслює їх вміння оцінювати попит та пропозицію на ринку, виготовляти та реалізовувати продукцію, котра приваблює покупців краще, ніж товари конкурентів.

Актуальність цієї теми зумовлена тим, що значна кількість підприємств зіткнулися з труднощами, що стосуються ефективності їх цінової стратегії [2]. Вартість товарів і послуг нерідко не відповідає реальним витратам на їх виробництво та надання, що призводить до зниження прибутковості та конкурентоспроможності компанії. Значна частина підприємств також не має чіткого алгоритму формування цін, що ускладнює процес прийняття рішень та може призвести до невдачі на ринку.